

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

ÍNDICE

- 1. XUSTIFICACIÓN BASEADA NO CONTEXTO**
 - 1.1. Fundamentación teórica e científica**
 - 1.2. Xustificación baseada en contexto e análise de necesidades**
- 2. FUNDAMENTACIÓN LEGAL**
- 3. OBXECTIVOS DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN: xerais e específicos**
- 4. PLANIFICACIÓN XERAL E DEFINICIÓN DE ACCIÓNS PRIORITARIAS**
 - 4.1. Planificación xeral**
 - 4.1.1. Actividades e Temporalización**
 - 4.2. Definición das accións prioritarias**
 - 4.2.1. Ámbito do proceso de ensino-aprendizaxe e atención á diversidade**
 - 4.2.2. Ámbito de acción titorial**
 - 4.2.3. Ámbito de orientación académica-profesional**
 - 4.3. Recursos**
- 5. ESTRATEXIAS DE INTERVENCIÓN: Principios xerais, Fases, Metodoloxía.**
- 6. AVALIACIÓN E SEGUEMENTO**
- 7. PROPOSTAS CONTINUAS DE MELLORA**
- 8. FONTES DE INFORMACIÓN**

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

1. XUSTIFICACIÓN BASEADA NO CONTEXTO:

1.1. FUNDAMENTACIÓN TEÓRICA E CIENTÍFICA:

O Plan de Orientación Educativa (P.O.E), é un dos documentos de traballo do Departamento de Orientación (D.O.); creado para ofrecer, desde cada centro, unha resposta adecuada e de calidade, axustada á complexa realidade do sistema educativo actual. O documento que se desenvolve a continuación corresponde ao plan anual do curso 2021/2022. Entendemos o P.O.E, recollido no Proxecto Educativo de Centro, como un instrumento de planificación, desenvolvemento e avaliación da acción tutorial, a intervención psicopedagóxica, o asesoramento aos distintos membros da comunidade educativa e a coordinación dos mesmos e destes con outros centros ou institucións. En definitiva, trátase da acción planificada do Departamento de Orientación do centro, para este curso escolar (respondendo así ao principio de Planificación da orientación segundo Vidal e Manjón e os artigos 12 e 15 da Orde 24 de xullo de 1998); así como, da concreción de todos os obxectivos e principios en que se basea o noso modelo de orientación.

Para entender a necesidade e importancia deste documento, debemos partir do concepto de orientación; “A orientación educativa e profesional dos estudantes é un medio necesario para o logro dunha educación personalizada, que propicie unha educación integral en coñecementos, destrezas e valores” (Art. 1(f) LOMLOE).

Recollendo as achegas que se deron ao longo da historia entendemos a orientación psicopedagóxica como “un proceso de axuda continuo e sistemático, dirixido a todas as persoas, en todos os seus aspectos, co obxectivo de potenciar o desenvolvemento humano ao longo de toda a vida” (Bisquerra, 1998). Por todo isto, e seguindo o enfoque

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

da orientación psicopedagóxica que sinala Álvarez e Bisquerra, a orientación baséase nun enfoque sistémico e continuo, dirixido a todas as persoas, poñendo énfases nos principios de prevención, desenvolvemento e intervención social (Rodríguez Espinar) coa implicación de todos os axentes educativos e sociais.

A orientación educativa e profesional, no noso centro, artículase contorna aos tres niveles nos que esta se estrutura, desde un Modelo de Intervención Mixto:

- Acción Titorial (A. T.). Actuando a través dun Modelo de Programas
- Departamento de Orientación (D.O.). A través dun Modelo de Servizos actuando por Programas.
- Equipos de Orientación Específicos (E.O.E) A través dun Modelo de Asesoramento ou Consulta.

En canto ao Modelo de intervención do Departamento de Orientación do noso centro, este desde o punto de vista teórico, baséase nun Modelo Cognitivo-Social, segundo o cal concebimos a conduta como multidimensional e ao suxeito como individuo desenvolvido nun contexto; desde o punto de vista da intervención trátase dun Modelo Socio-Psicopedagóxico, xa que se intervéen sobre o alumno, familia, profesorado, institución escolar e a contorna sociocultural e sociosanitaria, na medida do posible; tamén se trata dun Modelo de Intervención de Servizos actuando por Programas, modelo proposto xa, pola Lei de Ordenación Xeral de Sistema Educativo (LOGSE, 1990) vixente hoxe en día, LOMLOE (2020).

A actividade orientadora, atenderá sempre, ás tres grandes vertentes da orientación: escolar, vocacional e persoal, para así lograr o desenvolvemento integral dos alumnos. Será a través destas vertentes como podemos establecer a relación cos tres ámbitos de

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

actuación do POE:

- Vertente Escolar: ámbito de Atención á Diversidade e de Apoio ao proceso de ensino-aprendizaxe.
- Vertente Vocacional: ámbito de Orientación Académica e Profesional.
- Vertente Persoal (seguindo a Sobrado e Ocampo): ámbito da Acción Titorial.

Todos estes principios han de ser coherentes cos principios e valores que promove o Proxecto Educativo de Centro, Plan Xeral de Atención á Diversidade, e outros documentos, xa que a orientación forma parte do sistema educativo, estes principios son: Educación Integral en todos os ámbitos da vida; Calidade e equidade da educación e igualdade de oportunidades. Interculturalidad, cohesión social, tolerancia, non discriminación, diversidade; Inclusión de todo o alumnado; Participación de todos os sectores da comunidade educativa. Esfuerzo compartido; Avaliación e progreso de todo o sistema educativo; Favorecer o pensamento crítico, a creatividade, a autonomía, a cidadanía democrática e o compromiso co medio ambiente e a sociedade que lles rodea; Aprendizaxe ao longo de toda a vida.

1.2 XUSTIFICACIÓN BASEADA NO CONTEXTO E ANÁLISE DE NECESIDADES:

Antes de proceder á planificación e deseño das actividades que se van a levar a cabo no centro, debemos establecer unha contextualización do mesmo, para así poder adaptar a orientación ás súas características, necesidades; posibilidades; alumnado; contorna social, familiar...

Esta análise de necesidades partirá da revisión dos documentos do centro, é dicir, Proxecto Educativo do Centro (PEC), Programación Xeral Anual (PXA), Plan de Convivencia e Normas de Organización, Funcionamento e Convivencia (NOFC), Plan

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

Xeral de Atención á Diversidade (PXAD), Memoria Anual de Centro, Memoria do Departamento de Orientación do curso pasado, Propostas de Mellora recollidas nos documentos de centro...; será necesario tamén coñecer as relacións internas do centro e deste con outros organismos e institucións externas ao mesmo. Para iso realizaranse, ao comezo do curso, entrevistas con alumnos, pais, profesorado, Equipo Directivo, Comisión de Coordinación Pedagóxica, Servizos Sociais da zona,...; os datos obtidos complementaranse coa observación, cuestionarios e técnicas de dinámica de grupos; tendo en conta, para esta recollida de datos, o establecido no Protocolo de Protección de Datos publicado pola Consellería no ano 2016.

Unha vez aclaradas estas cuestións de carácter máis xeral, pasarei a describir as características máis notables do noso centro:

CONTORNA XEOGRÁFICA, SOCIOECONÓMICO E CULTURAL:

O Plan Anual do DO levará a cabo nun centro de titularidade pública para o curso 2021/2022 e baséase nas necesidades do Centro e do seu contexto. O centro, tal e como se recolle no PE. O IES Sanxillao é un dos nove institutos que ten o municipio de Lugo, está situado na Ronda das Fontiñas, á altura do número 171, limitado polo Leste por un futuro parque ata agora denominado “parque dos paxariños” e o río Rato ó Norte e Oeste pola cidade e ó Sur polo Campus universitario e o río Miño.

Dentro da diversidade inherente a calquera contorna social, ten relevancia a coexistencia dunha zona rural próxima da que vén alumnado e outra urbana con importantes contrastes sociais e culturais, que condiciona os recursos existentes dá contorna. Ademais, os efectos da crise sanitaria, social e económica afectan negativamente o desenvolvemento académico do alumnado e ao equilibrio emocional das familias.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

A contorna conta na actualidade cos seguintes equipamentos ou recursos, entre outros:

- Servizos Sanitarios: cada vez que sexa necesario por cuestións relacionadas coa derivación de alumnado ou colaboración cos Servizos de Saúde Mental e colaboración en actividades relacionadas coa educación en valores como a prevención de hábitos nocivos, educación sexual...
- Co Sistema Universitario Galego (SUG) e a Comisión Interuniversitaria de Galicia (CIUG): cada vez que sexa necesario para organizar visitas ou charlas achega do acceso á universidade ou estudos universitarios, etc.
- Concello: contamos co representante no Consello Escolar; con orientador/a laboral e educador/a. Tamén con bibliotecas, piscinas ou polideportivos municipais nas que se realizan actividades das que pode participar o alumnado do IES. En canto á organización de actividades: exposicións, colaboración para actos culturais de programas educativos.
- Servizos públicos como: Centro Asesor da Muller, Casa da Cultura, Casa da Mocidade, etc.
- Asociacións e Institucións como as seguintes que colaborarán co centro no desenvolvemento de actividades relacionadas coa Educación en Valores: Cruz Vermella; Asociación de Xitanos, CNP e Garda Civil; Cámara de Comercio; e outras Ong da contorna (ARELAS...)

□ CARACTERÍSTICAS DO CENTRO:

Trátase dun IES de liña 3 con case de trinta anos de historia na cidade. Conta coas instalacións e recursos mínimos que establece a normativa vixente (RD 132/2010): aulas ordinarias, biblioteca, pavillón, salón de actos, taller de tecnoloxías, recursos TICs

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

nas distintas aulas ordinarias, aula de usos múltiples... O centro ten elaborados os documentos da planificación educativa do Centro: o PE, PGA, NOFC, PGAD, PAT, POAP, Plan de Convivencia, Plan de Igualdade do Centro (Instrucións 6 de setembro de 2019), Proxecto Lingüístico, Plan de Educación Dixital e Proxecto Lector.

Órganos de Xestión do Centro:

ÓRGANOS DE GOBERNO		ÓRGANOS DE COORDINACIÓN DOCENTE
UNIPERSONAL	Equipo Directivo:	<ul style="list-style-type: none"> - Titores e Equipos docentes - Departamentos Didácticos (DD) - Comisión de Coordinación Pedagóxica (CCP) - Departamento de Orientación (DO) - Equipo de Dinamización da Lingua Galega (EDLG)
	<ul style="list-style-type: none"> - Directora - Vicedirectora - Xefe de estudos - Secretaria 	
COLEGIADOS	- Claustro de	<ul style="list-style-type: none"> - Comisión de convivencia no seno do Consello Escolar - Coordinadora de Igualdade - Coordinadora TICs
	<ul style="list-style-type: none"> Profesorado - Consello Escolar 	

O Departamento de Orientación: Defínese como servizo aberto e inclusivo de e para a Comunidade Educativa. As intervencións deste DO están plenamente integradas no proceso educativo xeneral e no marco curricular e as súas funcións nunca son illadas nin en paralelo; contribuíndo á aprendizaxe e desenvolvemento competencial do alumnado.(Orde ECD/65, do 21 de xaneiro, 2015). Prestará especial atención á colaboración e coordinación cos EOE e cos Servizos de Inspección que corresponda.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

Composición do Departamento de Orientación

O Departamento de Orientación no centro está integrado por:

- Xefa de departamento de Orientación: Olalla Méndez Arias
- Profesora de apoio (PT): Mª Teresa Núñez Prado.
- Profesora de apoio (PT): Mª Yolanda Fernández Gómez
- Titor/a ámbito científico-tecnolóxico: María Ángela Gómez Doval
- Titor/a ámbito sociolingüístico: Leopoldo Suárez Sampredo
- Profesora de FOL: Ana Isabel Naval Anidos
- Orientadoras dos CEIPS adscritos: CEIP As Gándaras, CEIP Illa Verde, CEIP As Mercedes, CEIP do Corgo. CEIP Sagrado Corazón.

Centro Adscritos: o noso IES ten adscritos cinco CEIPs que están situados en contorna rural e urbana e son: CEIP Illa Verde, CEIP Sagrado Corazón, CEIP As Gándaras, CEIP As Mercedes e CEIP Plurilingüe do Corgo.

Vexamos no seguinte cadro a oferta educativa e a distribución dos ensinos:

ETAPAS	CURSOS	UNIDADES	ALUMNADO
ESO	1º	3	90
	2º	4	105
	3º	4 + (PMAR)	88
	4º	3	68
BACHARELATO	1º	4	129
	2º	3	94
FPB	1º	1	17

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

	2º	1	13
COGA	1º	1	13
	2º	1	23
DIRCO	1º	1	17
	2º	1	27
SERVIZOS GRAO MEDIO	1º	1	12
	2º	1	12
DUAL-DIRCO			7
SERVIZOS- MODULAR			18

Equipo Docente: Do total de 77 docentes aproximadamente a 70% conta con destino definitivo no Centro e procede de zonas próximas ao Concello ou do mesmo Concello.

Familias:. A súa implicación no proceso educativo dos seus fillos/ as e na vida do centro é bastante heteroxénea: alta e positiva nalgúns casos pero baixa noutros, aspecto mellorable. As familias deste alumnado pódense considerar globalmente como pertencentes a un nivel socioeconómico e cultural de tipo medio-baixo, en xeral cun bo nivel de relación co centro e preocupadas pola educación dos seu fillos e fillas, así como as súas excepcións procedentes de minorías en risco de exclusión social.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

Alumnado: o alumnado é moi heteroxéneo, un alto porcentaxe maioritario nado na cidade de Lugo ao que se suma alumnado procedente doutros países como Mongolia ou países de Sudamérica entre outros. A variedade cultural e ideolóxica entre o alumnado é latente o que amosa unha necesidade de traballar unha adecuada convivencia.

Alumnado con necesidades específicas de apoio educativo: o alumnado escolarizado no Centro que precisa algún tipo de atención, sexa organizativa ou curricular, de carácter ordinario ou extraordinario, especificase no Plan Xeral de Atención á Diversidade correspondente. Podemos destacar:

Necesidades educativas e sociais do alumnado entre outras:

Alto grao de incerteza e indecisión respecto a a elección vocacional/profesional.

Dificultades de Aprendizaxe xeneralizadas, con descoñecemento de TTI e TIB.

Alumnado diagnosticado con TDAH con Informe Médico do Complexo Hospitalario Universitario de Lugo (HULA).

Alumnado con RE e apoio de PT

Exención de 2º Lingua Estranxeira en 1º e 2º da ESO

PMAR de 3º ESO

Alumnado de orixe latinoamericana e outros países

Fracaso escolar e abandono escolar, sen título da ESO

Pola súa banda, a análise das necesidades é a pedra angular sobre a que se inicia a planificación. Ademais tendo en conta o principio de prevención da orientación educativa, a nosa planificación no IES debe comezar cunha avaliación das necesidades onde se

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

utilizan técnicas e instrumentos xerais, como os seguintes: Análise da lexislación (LOMLOE) e outros referentes (protocolos). Revisión de documentos de centro (PE, NOFC, Plan de Convivencia, PGAD, PAT, Plan Anual D.O, PGA e memoria da PGA e do Plan de Orientación de cursos anteriores), así como revisión de expedientes e informes de alumnado, XADE. Observación do funcionamento do centro, a súa filosofía, comunicación co resto da comunidade educativa. Entrevistas con membros do equipo directivo, principalmente co Xefe/a de Estudos (Binomio DO/ JE). A continuación redáctanse as necesidades en cada un dos ámbitos de intervención e en función dos destinatarios:

A. ESCOLAR. Apoio ao Proceso de e/a e Atención á Diversidad	
Centro Educativo	AN_1. Actualización da PXAD coas novidades tanto dos últimos Protocolos (modelo de solicitude intervención en caso de sospeita TDAH, Risco Suicida, Dislexia e DEA, Discapacidade Auditiva...)
Alumnado	AN_2. Adaptación da resposta educativa ás NEAE do alumnado.
Profesorado	AN_3. Asesoramento na posta en práctica das MAD e metodoloxías novas baixo a mirada DUA e o apoio socioemocional.
Familias	AN_4. Asesoramento sobre o proceso e/a, modos de implicación e participación no centro (ENAPAS), información dos recursos existentes no contexto.
Centros Adscritos	AN_5. Fomento da coordinación entre etapas para previla mellor atención posible a todo o alumnado.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

Contexto	AN_6. Mellora da coordinación e comunicación fluída cos servizos e institucións externas.
B. PERSOAL . Apoio ao Plan de Acción Titorial	
Centro Educativo	BN_1. Actualización da Documentación de centro: Plan de Convivencia, NOFC (dacordo coa O. 2 de marzo de 2021).
Alumnado	BN_2. Prevención e promoción da convivencia en igualdade de condicións e prevención do abandono escolar.
Profesorado	BN_3. Participación en accións formativas sobre: resolución positiva de conflitos, benestar emocional, metodoloxías virtuais, APP educativas e redes sociais.
Familias	BN_4. Promoción e información dos estilos parentais positivos, educación familiar e emocional, estilo de vida dos adolescentes.
Centros Adscritos	BN_5. Fomento da continuidade educativa entre etapas, colaboración entre grupos/clase.
Contexto	BN_6. Potenciación do uso dos recursos que nos ofrecen as institucións do entorno para abordar contidos propios da acción titorial.
C. VOCACIONAL. Apoio ao Plan de Orientación Académico e Profesional	
Centro Educativo	CN_1. Optimización do POAP e da orientación vocacional do centro, dacordo coa nova oferta, acceso, criterios LOMLOE.
Alumnado	CN_2. Asesoramento sobre itinerarios académicos e profesionais (LOMCE curso 21/22), novas ofertas formativas (FP, Cursos de

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

	<p>Especialización, Novos Graos Universitarios...) e sobre novos criterios de promoción e titulación (LOMLOE 21/22). Todo con perspectiva de xénero.</p> <p>CN_3. Asesoramento e reflexión sobre elección vocacional libre de prexuízos e non sexista.</p>
Profesorado	CN_4. Formación en orientación académica e profesional en igualdade de oportunidades, inclusivas e non sexistas.
Familias	CN_5. Información sobre novidades que implica a LOMLOE e sobre orientación académico-profesional en igualdade de oportunidades e non sexista.
Centro Adscrito	CN_6. Información ás familias de alumnado de nova incorporación en 1º ESO e outros cursos.
Contexto	CN_7. Actualización del POAP tendo en conta as posibilidades académicas e profesionais que nos ofrece o contexto.

Completamos esta fase de detección de necesidades coa elaboración dun **análise DAFO do centro escolar**, para poder partir tamén das FORTALEZAS coas que contamos.

	DEBILIDADES	FORTALEZAS
Análise Interno	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Escasa formación do profesorado en 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Coordinación fluída entre o Equipo Directivo, DO e titores/as. ☐ Estabilidade do profesorado.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

	<p>metodoloxías inclusivas e DUA.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Escasa participación do profesorado nas actividades de centro que implican a atención inclusiva. 	
	AMEAZAS	OPORTUNIDADES
Análise Externo	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Aumento do alumnado con DEA. ☐ Aumento de conflitos derivados das redes sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Redes de colaboración. CREANDO REDES. ☐ Novas liñas de formación en DUA e detección precoz de NEAE (Plan Recupera).

2. FUNDAMENTACIÓN LEGAL:

Para a elaboración e posta en práctica do Plan Anual do DO tomamos como referente o marco legal vixente a nivel nacional e autonómico, referido a:

A. Lexislación Educativa Xeral

- ☐ Lei Orgánica 8/1985, do 3 de xullo , que regula o Dereito á Educación (LODE). No Art. 6 recoñece o dereito do alumnado para recibir orientación escolar e profesional, así como unha formación que favoreza o pleno desenvolvemento.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

- Lei Orgánica 3/2020, do 29 de decembro, de Mellora da Lei Orgánica de Educación (LOMLOE); modifica aspectos da Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio de Educación (LOE).

B. Normas de Organización e Funcionamento dos IES:

- Decreto 324/1996, polo que se aproba o RO dos IES (o artigo 53 recolle ao DO como un órgano de coordinación docente; os artigos 54, 55, 56 e 57 recollen a composición e funcións do DO e os artigos 58, 59 e 60 está dedicado á titoría e as súas funcións), coas modificacións introducidas pola Orde do 1 de Agosto de 1997 e pola Orde do 28 de xuño de 2010.

C. Organización y Funcionamento del Departamento de Orientación:

- Decreto 120/1998, do 23 de Abril , polo que se regula a Orientación Educativa e Profesional na CCAA de Galicia. Orde do 24 de xullo de 1998 pola que se establece a organización e funcionamento da Orientación Educativa e Profesional da CCAA de Galicia regulada polo Decreto 120/1998.
- Circular 10/2010 pola que se ditan instrucións para coordinar as actuacións e establecer as accións prioritarias dos Servizos de Orientación Educativa e Profesional na CCAA de Galicia. Establece como accións prioritarias dos Servizos de Orientación.

D. Atención á Diversidade e Apoio ao Proceso de E – A:

- Real Decreto Lexislativo 1/2013, que aproba o texto refundido da Lei Xeral das Persoas con Discapacidade e a súa inclusión social. Recoñece o dereito á Educación Inclusiva, de calidade e gratuíta, en igualdade de condicións.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

- Real Decreto 1635/2009, do 30 de outubro , que regula a admisión dos alumnos e alumnas e a atención ao alumnado con NEAE no ámbito da xestión do Ministerio de Educación.
- Orde do 12 de marzo de 2013 pola que se desenvolve o procedemento para a admisión do alumnado en centros docentes sostidos con fondos públicos que impartan ensinos de 2º ciclo de educación infantil, de educación primaria, de educación secundaria obrigatoria e de bacharelato. Destaco esta orde por recoller aspectos importantes para a atención á diversidade, por exemplo a reserva de praza reservada para ACNEAE.
- Orde do 8 de setembro de 2021, pola que se desenvolve o Decreto 229/2011 de atención á diversidade en Galicia.
- Decreto 229/2011, do 7 de decembro , polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da CCAA de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na LOE.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

E. PROTOCOLOS: absentismo escolar; prevención e detección do acoso escolar e do ciberacoso; TDAH; emerxencias sanitarias e enfermidades crónicas; atención educativa a domicilio; Protección de datos; identidade de xénero; prevención e detección do risco de suicidio; atención educativa ao alumnado con SD e/ou DI; Intervención psicoeducativa na Dislexia e outros FAE; Atención educativa ao alumnado con hipoacusia. O artigo 124 da Lei orgánica 3/2020 (LOMLOE) recolle a responsabilidade da titularidade da xestión do centro de coñecemento e da execución dos protocolos existentes pola comunidade educativa.

F. Apoio á mellora da Convivencia Escolar:

- Lei 27/2005**, de 30 de novembro , de fomento da educación e cultura de paz.
- Lei Orgánica 3/2007**, de 22 de marzo , para a igualdade efectiva entre homes e mulleres.
- Lei 4/2011**, de 30 de xuño , de convivencia e participación da Comunidade Educativa en materia de convivencia escolar.
- Decreto 8/2015**, de 8 de xaneiro , polo que se desenvolve a Lei 4/2011 (os artigos 5, 6, 24, 25 e 47 recollen funcións do DO)
- Plan de Benestar Emocional.**
- Guía de actuación ante casos de violencia de xénero no ámbito educativo.**

G. Regulación d currículo de ESO, Bacharelato e FP na CCAA de Galicia:

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

- **Real Decreto 1105/2014**, de 26 de decembro , polo que se establece o currículo básico da ESO e do BACH.
- **Orde ECD65/2015**, de 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da EP, ESO e BACH.
- **Decreto 86/2015**, de 25 de xuño , polo que se establece o currículo da educación secundaria obligatoria e do bacharelato na CCAA de Galicia.
- **Resolución do 17 de xuño de 2021**, da Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento das ensinanzas de educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato no curso académico 2021/22.
- **Resolución do 18 de xuño de 2021**, da Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento dos ciclos formativos de formación profesional do sistema educativo no curso 2021-2022.
- **Decreto 114/2010**, do 1 de xullo, polo que se establece a ordenación xeral da formación profesional do sistema educativo de Galicia.
- **ORDE do 12 de xullo de 2011** pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial.
- **ORDE do 15 de xuño de 2016** pola que se regula o procedemento de admisión do alumnado nos centros docentes sostidos con fondos públicos para impartir ciclos formativos de formación profesional de grao medio e de grao superior en réxime ordinario e para as persoas adultas.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

□ **Orde do 2 de marzo de 2021** pola que se regula o dereito do alumnado á obxectividade na avaliación e se establece o procedemento de reclamación das cualificacións obtidas e das decisións de promoción e titulación que correspondan.

3.OBXECTIVOS DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN:

Para o curso 2021/2022 expónse os seguintes obxectivos:

3.1. OBXECTIVOS XERAIS:

Deseñar a proposta do Plan Anual do Departamento de Orientación para o curso académico 2021/2022.

En base a el, destacamos os seguintes obxectivos xenerais, directamente relacionados coas necesidades detectadas; presentándoos do mesmo xeito que no caso das necesidades, clasificados en función dos destinatarios e dos ámbitos de intervención da orientación educativa:

A. ESCOLAR. Apoio ao proceso de e/a e Atención á Diversidade	
Centro Educativo	AO_1. Actualizar o PXAD introducindo novidades legislativas (LOMLOE) e dos protocolos publicados pola Consellería, especialmente os de última edición.
Alumnado	AO_2. Axustar a resposta educativa e a metodoloxía de aula ás necesidades educativas do alumnado, incidindo en actuacións preventivas e desarrollistas, con mirada inclusiva.
Profesorado	AO_3. Asesorar en materia de educación inclusión, pedagogías innovadoras, formación, recursos, actividades e sobre como incardinar todo isto nas Programacións Didácticas.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

Familias	AO_4. Promover e facilitar un clima favorable entre a familia e a escola.
Centros Adscritos	AO_5. Establecer momentos concretos de reunión.
Contexto	AO_6. Organizar contactos periódicos e formas dos mesmos para colaborar, informar sobre campos concretos.
B. PERSOAL . Apoio ao Plan de Acción Titorial	
Centro Educativo	BO_1. Mellorala convivencia do centro a través da implantación de programas e actuacións que resulten eficaces.
Alumnado	BO_2. Favorecelo proceso de e/a aplicando técnicas e métodos pedagóxicos inclusivos, dándolles responsabilidades acordes a súa idade e conectado cos intereses propios dos adolescentes.
Profesorado	BO_3. Promover a súa participación en cursos de formación permanente e visionados de Webinares ou Podscat educativos e de desenvolvemento integral do alumnado.
Familias	BO_4. Levar a cabo “sesións presenciais ou virtuais informativas e participativas” sobre aspectos de gran relevancia para a educación.
Centros Adscritos	BO_5. Elaborar un programa de transición entre EP e ESO que favoreza a prevención de posibles discontinuidades educativas, seguindo a actual LOMLOE.
Contexto	BO_6. Iniciar protocolos de coordinación con recursos que poidan ofrecelas institucións do contexto.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

C. VOCACIONAL. Apoio ao Plan de Orientación Académico e Profesional	
Centro Educativo	CO_1. Actualizalo POAP tendo en conta as novidades da LOMLOE (Itinerarios, criterios de promoción e titulación, obxetividade nos criterios...)
Alumnado	CO_2. Favorecela toma de decisións, procesos de madurez persoal, da propia identidade, en definitiva, a súa autororientación, dando a coñecelas novidades lexislativas, itinerarios novos e nova oferta formativa con perspectiva non sexista e inclusiva.
Profesorado	CO_3. Establecer mecanismos de comunicación (Blog, Aula Virtual, Redes) para informar sobre os cambios lexislativos y novidades nas ofertas formativas e outros aspectos relacionados.
Familias	CO_4. Organizar accións informativas para las familias.
Centros Adscritos	CO_5. Levar a cabo accións informativas sobre o noso IES y a nosa oferta educativa, a través de visitas guiadas planificadas ou entregar de boletíns.
Contexto	CO_6. Promovela coordinación con outros IES ou con outros profesionais da orientación laboral que nos poidan facilitar información.

3.2. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS:

Estes obxectivos se concretan en outros **máis específicos** clasificados según os mesmos criterios:

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

A. ESCOLAR. Apoio ao Plan de Atención á Diversidade	
Centro Educativo	<p>AOe_1. Asesorar na elaboración dun PEC e unha PXA Inclusiva.</p> <p>AOe_2. Cubrir DRADI e DRDOrienta</p> <p>AOe_3. Coordinar a comunicación fluída do DO e o resto dos Dptos e profesorado en materia de atención á diversidade e inclusión.</p>
Alumnado	<p>AOe_4. Realizar as avaliacións psicopedagóxicas que sexan necesarias partindo das fortalezas do alumnado e non dos seus déficits ou necesidades.</p> <p>AOe_5. Levar a cabo en cada aula con cada alumno e, baixo a supervisión e colaboración do equipo docente, un Portafolio dos Talentos para detectar estilos de aprendizaxe e evitar o fracaso e a desmotivación.</p> <p>AOe_6. Establecer mecanismos de mellora de aprendizaxe do alumnado que lle axuden a realizar un aprendizaxe autónomo e ao desenvolvemento de competencias básicas.</p>
Profesorado	<p>AOe_7. Asesorar no deseño e desenvolvemento de novas MAD e do novo paradigma DUA.</p> <p>AOe_8. Proporcionar apoio técnico e recursos no día a día da aula, especialmente en materias instrumentais básicas e de maior contido teórico.</p>
Familias	<p>AOe_9. Incidir na comunicación fluída: Abalarmóbil, novo portal familias da Consellería, Aula Virtual, Web do Centro e de Orientación, etc.</p>

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

	<p>AOe_10. Informar a cada familia sobre as MAD dispoñibles na lexislación, así como sobre os Protocolos de actuación existentes e sobre os estilos de aprendizaxe.</p> <p>AOe_11. Establecer reunións coas familias de alumnado NEE e NEAE para facilitar canles de comunicación e apoio orientador.</p>
Centros Adscritos	<p>AOe_12. Diseñar e desenvolver actuacións facilitadores da transición educativa para o alumnado con NEAE.</p> <p>AOe_13. Invitar ao alumnado de 6º de EP durante as xornadas de Portas Abertas.</p>
Contexto	<p>AOe_14. Coordinarse e colaborar co EOE para a facilitación de recursos, formación e información necesaria.</p> <p>AOe_15. Iniciar coordinación con entidades do entorno que poidan ser de axuda ante determinadas casuísticas: centro AUPA o Centro CREA, Servicios Especializado do Concello en Educación e atención á infancia e xuventude.</p>
B. PERSOAL . Apoio ao Plan de Acción Titorial	
Centro Educativo	<p>BOe_1. Asesorar sobre a posible posta en marcha do Programa TEI de Andrés González Bellido ou outros similares.</p> <p>BOe_2. Propoñer actuacións de carácter preventivo que melloren a convivencia, a educación emocional e o respecto a diversidade e inclusión do alumnado.</p>

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

	<p>BOe_3. Establecer mecanismos de debate e elaboración de propostas na CCP que dinamicen o funcionamento desta e do propio centro.</p>
Alumnado	<p>BOe_4. Axudar a que o alumnado adquira hábitos de vida saudable (emocionais e sociais) a través de diversos programas educativos.</p> <p>BOe_5. Facilita la inclusión do alumnado e axudar no grupo-clase e na dinámica escolar, fomentando a cohesión intergrupala.</p> <p>BOe_6. Informar ao alumnado sobre o seu proceso de aprendizaxe, sobre a programación xeneral, actividades, criterios de avaliación, promoción ou titulación (O.2 de marzo de 2021)</p>
Profesorado	<p>BOe_7. Animar e apoiar ao profesorado a realizar formación en materia de inclusión, convivencia e igualdade, dos cursos de formación da Consellería.</p> <p>BOe_8. Demandar colaboración nas actividades promovidas polo D.O, especialmente nas relacionadas coa introdución de metodoloxías didácticas innovadoras e a inserción da orientación nos diferentes deseños curriculares de forma interdisciplinar.</p> <p>BOe_9. Preparar e facilitar instrumentos concretos para a participación na acción titorial (rol do titor, dinámicas de grupo, técnicas para a observación e entrevista...)</p>

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

	BOe_10. Asesorar ao profesorado no uso correcto e incorrecto das novas tecnoloxías, así como a súa relación co proceso de ensinanza-aprendizaxe.
Familias	BOe_11. Asesorar e manter informadas ás familias sobre as consecuencias do mal uso da Rede, así como das pautas para unha prevención dos problemas en Internet e derivados do consumo doutras sustancias. Levarase a cabo dentro do Plan Director unha charla ás familias.. BOe_12. Propoñer participar en charlas sobre Adiccións e Drogas (Plan Director), así como outras charlas relacionadas.
Centros Adscritos	BOe_13. Manter dúas reunións en xuño e setembro para asegurala planificación anual coherente entre os DO. BOe_14. Realizar tres reunións anuais coa Xefatura do DO dos CEIP adscritos.
Contexto	BOe_15. Iniciar un protocolo de coordinación con institucións do entorno. BOe_16. Manter e consolidala relación e a coordinación coas entidades do entorno (Concello, CNP, Arelas, OMIX, ASEIA)
C. VOCACIONAL. Apoio ao Plan de Orientación Académico e Profesional	
Centro Educativo	COe_1. Asesorar na selección do alumnado proposto para FPB y PMAR, sendo moi conscientes da importancia do Consello Orientador motivado.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

	<p>Coe_2. Asesorar tecnicamente en cuestións de itinerarios, saídas profesionais, perfís profesionais, etc.</p>
Alumnado	<p>COe_3. Realizar actividades que impliquen coñecela oferta educativa e profesional do contorno, así como o coñecemento de ferramentas que axudan á toma de decisións e autororientación.</p> <p>COe_4. Atender a todo o alumnado que requira da intervención do D.O e asesorar nos diferentes campos da orientación especialmente nos momentos máis trascendentais e de maneira grupal e soamente individual cando a situación de incertidume así o requira.</p>
Profesorado	<p>COe_5. Elaborar un dossier sobre as novidades legislativas LOMLOE (actividades e procesos de avaliación, recuperación e promoción, novos accesos...)</p> <p>COe_6. Manter actualizado o tablón de anuncios da sala de profesorado sobre probas de acceso, premios, accesos, programas internacionais...</p>
Familias	<p>COe_7. Asesorar e informar ás familias do alumnado proposto para PMAR e FPB.</p> <p>COe_8. Asesorar e informar ás familias sobre os diferentes itinerarios, saídas, accesos, materias a elixir, así como os cambios legislativos coa LOMLOE.</p>

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

Centros Adscritos	COe_9. Realizar unha xornada para explicar as características e organización da Educación Secundaria (organización, avaliación, promoción, MAD...)
Contexto	COe_10. Invitar a alumnos de 2º curso de BACH de Artes para que conten a súa experiencia ao alumnado de 4º ESO. COe_11. Invitar a exalumnado que actualmente curso FP, Grado Universitario ou está empregado, para que conten as súas experiencias concretas a la saída del IES. COe_12. Establecer comunicación e fixar reunión co Servizo de FP da Consellería (Rede de Dinamización da FP Dual e Servizo de FP) e outros organismos.

4. PLANIFICACIÓN XERAL E DEFINICIÓN DE ACTUACIÓNS

PRIORITARIAS:

4.1. PLANIFICACIÓN XERAL:

4.1.1. ACTIVIDADES E TEMPORALIZACIÓN:

Organizamos as actividades do DO en dous grandes bloques: actividades iniciais e actividades propias da orientación educativa e profesional.

A. ACTIVIDADES INICIAIS

a.1. Constitución anual do DO con todos os seus membros:

- Xefa Departamento de Orientación
- 2 profesoras de Pedagogía Terapéutica
- Un titor/a por cada ámbito: lingüístico-social e científico-tecnolóxico.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

- Profesor/a de FOL
- Xefas DO CEIP Adscritos

a.2. Organización do horario do Departamento de Orientación: tendo en conta o establecido na Orde do 23 de xuño de 2011, que regula a xornada de traballo do persoal docente, deberanse contemplar dentro das 37,5 horas semanais, ademais das tarefas propias da orientación escolar, outras tan importantes como: atención ás familias, atención ao alumnado, reunións cos titores/ as e Equipo Directivo, reunión cos membros DO (unha vez ao mes como mínimo), dous períodos de garda, actividades de xestións do DO, asistencia ás sesións de avaliación. Tamén horas de participación en actividades de formación permanente, en actividades complementarias, de apoio á convivencia, de elaboración de materia, etc. Elaboraremos conxuntamente o horario das especialistas de PT.

B. ACTIVIDADES PROPIAS DA ORIENTACIÓN ESCOLAR: ao longo de **todo o curso**, sempre tendo en conta os momentos clave e as situacións de risco. As clasificamos en función dos destinatarios/as.

INICIO DE CURSO: setembro		
DO		<ul style="list-style-type: none">☐ Elaborar o Plan Anual do DO actualizándoo de acordo aos cambios legislativos pertinentes xa comentados.☐ Revisión do PXAD previa solicitude á CCP e posterior revisión.☐ Elaborar a concreción anual da Acción Titorial e posterior asesoramento aos titores/ as.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

		<ul style="list-style-type: none">☐ Reunirse cos DO dos Centros Adscritos segundo canles establecidas de comunicación fluída.☐ Realizar unha sesión de Acollida dirixida a familias do Centro, en colaboración co Equipo Directivo.
A		<ul style="list-style-type: none">☐ Elaborar e asesorar nos informes e documentos necesarios para a posta en marcha das MAD que así o requiran (PMAR, agrupamentos...)☐ Apoiar no desenvolvemento da avaliación extraordinaria.☐ Información, orientación e apoio ao alumnado e familia que se incorpora a PMAR/PDC ou FPB.☐ Asesoramento ao alumnado na matrícula: elección de itinerarios, modalidades, materias. Así como asesoramento en bolsas e axudas.☐ Dinamizar a acollida (fundamentalmente ao alumnado de 1º ESO e alumnado novo).
P		<ul style="list-style-type: none">☐ Asistencia e colaboración na sesión de Avaliación Extraordinaria.☐ Asesoramento inicial sobre elaboración de Programacións Didácticas inclusivas, especial apartado de MAD e metodoloxía.☐ Colaboración na elaboración da proposta final do alumnado de PMAR e FPB.☐ Entregar a programación da Acción Titorial.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

F		<ul style="list-style-type: none"> ☐ Información ás familias do alumnado proposto para PMAR/PDC e FPB. ☐ Informar as familias do alumnado con NEAE sobre a Resolución das Bolsas do Ministerio, especialmente de haber alumnado TEA, debido ás modificacións nos requisitos. ☐ Asesorar ás familias na toma de decisións académica e profesional dos seus fillos/ as. ☐ Apoiar ás familias, informándoas e asesorándoas, durante o período de acollida ao centro.
1º TRIMESTRE: outubro, novembro e decembro		
DO		<ul style="list-style-type: none"> ☐ Levar propostas á CCP sobre a acción tutorial, atención á diversidade, convivencia; así como establecer mecanismos para unha coordinación ao longo de todo o curso para a correcta aplicación das MAD e das metodoloxías inclusivas no centro. ☐ Conectar co EOE para establecer pautas específicas segundo Circular do curso actual, así como solicitar de ser o caso información necesaria (convivencia, DEA, recursos, formación ao profesorado...) ☐ Presentar a proposta dos apoios específicos de PT á Xefatura de Estudos, en colaboración cos titores/ as. ☐ Cubrir o DRDOrienta.
A		<ul style="list-style-type: none"> ☐ Revisión de MAD, así como das avaliacións psicopedagóxicas, para a súa nova aplicación ou modificación.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

		<ul style="list-style-type: none">☐ Establecer pautas específicas axustadas aos perfís do alumnado segundo as súas necesidades de acordo cos Protocolos existentes.☐ Desenvolver programas específicos de intervención e técnicas de identificación de fortalezas e talentos no alumnado.
P		<ul style="list-style-type: none">☐ Asesoramento e apoio técnico no deseño das programacións anuais axustadas ás novidades legislativas, especialmente apartados de MAD e metodoloxía (DUA, traballo en equipo, diferentes ritmos de aprendizaxe)☐ Asesoramento, participación e colaboración na sesión de Avaliación Inicial e na Avaliación do 1º Trimestre.☐ Relacionar e contacto entre titores/ as e familias de alumnado NEAE con mediación inicial do DO, para establcer futuras reunións de colaboración e coordinación para favorecer o proceso e/a de estes alumnos/ as.
F		<ul style="list-style-type: none">☐ Información sobre decisións adoptadas en la Evaluación Inicial en colaboración con el profesorado, así como información sobre fortalezas y talentos desde donde trabajar con sus hijos/as.☐ Asesoramiento sobre los criterios de objetividad en la evaluación, publicación de Programaciones Didácticas, Programas de Recuperación, de acuerdo con la O. 2 de marzo de 2021.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

2º TRIMESTRE: xaneiro, febreiro e marzo.		
A		☐ Reformular e poñer en marcha as MAD máis axustadas como resultados dos acordos da sesión da avaliación do 1º Trimestre. ☐ Información sobre a proba de acceso a CF de GM e GS. ☐ Información sobre novidades relativas á CIUG e ABAU para alumnado de 2º BAC.
P		☐ Asesoramento e apoio técnico para optimizar o proceso de E-A de o alumnado con DEA ou en situación de risco de fracaso ou abandono escolar ou con problemas socioemocionais graves. ☐ Formular propostas de análise trimestral do proceso de E-A (tanto a aprendizaxe do alumnado como da práctica docente), potenciando a avaliación formativa, as metodoloxías inclusivas e o DUA.
F		☐ Reunirse con tltores, coa mediación del DO Se é necesario, para dar información e melloras do proceso educativo dos seus fillos/as.
3º TRIMESTRE: abril, maio e xuño.		
DO		☐ Apoiar ao Equipo Directivo na anticipación da chegada de alumnado con NEAE novo, procedente de EP o udo proceso de admisión.
A		☐ Información sobre as novidades legislativas que lles afectan (LOMLOE).

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

		<ul style="list-style-type: none"> ❑ Dinamizar as actividades de orientación académica e profesional, elaborando Dossier de oferta formativa e criterios de promoción e titulación.
P		<ul style="list-style-type: none"> ❑ Asesoramento na orientación académica e profesional ao alumnado.
F		<ul style="list-style-type: none"> ❑ Xornadas de información a familias de alumnado de 6º de EP con NEAE que van entrar no centro o próximo curso. ❑ Informar e asesorar sobre as posibilidades académicas e profesionais do sistema, principalmente nas novidades.
FINAL DE CURSO: xuño		
DO		<ul style="list-style-type: none"> ❑ Elaboración da memoria anual do Plan do DO con propostas de mellora. ❑ Cubrir o DRDOrienta.
A		<ul style="list-style-type: none"> ❑ Asesoramento sobre as posibilidades académicas que ofrece o SE. Informar sobre o proceso de admisión e matrícula. ❑ Asesoramento sobre as posibilidades laborais que lle ofrece o contexto, facilitando a comunicación con entidades con orientación laboral.
P		<ul style="list-style-type: none"> ❑ Colaborar na elaboración do Consello Orientador. (2º e 4º ESO) ❑ Xornada de reflexión sobre resultados de metodoloxías inclusivas na aula (apoios PT dentro da aula, docencia compartida)

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

F		<ul style="list-style-type: none">❑ Apoiala toma de decisións académicas e profesionais que lle afectan aos seus fillos/as.❑ Asesorar en canto a expectativas e metas reais nos casos que así o requiran.
DURANTE TODO O CURSO		
<ul style="list-style-type: none">❑ Promovelas competencias clave no proceso de E-A, desde un enfoque de aprendizaxe competencial.❑ Impulsalo coñecemento de Protocolos por parte de toda a Comunidade Educativa.❑ Dar a coñecer os protocolos de demanda de avaliacións e MAD ao DO, así como a súa recollida, de acordo con el art. 34.3 del D. 229/11.❑ Actualización da páxina web do IES/ DO ou aula virtual con información de utilidade para o alumnado, profesorado e familias; así como outras Redes de comunicación (correo electrónico do DO, Blog de Orientación, Instagram...)❑ Favorecela prevención de conductas contrarias á convivencia e ofrecer asesoramento á Comisión de Convivencia sempre que sexa necesario.❑ Reunión mensual o DO co Equipo Directivo.❑ Asistencia e participación nas sesións de avaliación.❑ Participación en iniciativas de investigación e innovación educativa, así como en actividades de formación permanente do profesorado. Especialmente propostas de atención á diversidade e establecer Redes Sociocomunitarias con outros DO CREANDO REDES.		

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

4.2. DEFINICIÓN DAS ACTUACIÓNS PRIORITARIAS:

É necesario definir un conxunto de actuacións prioritarias para o curso 2021/2022, ademais das actividades da planificación xeral da DO. Estas veñen determinadas polas necesidades do centro e constitúen o punto de partida para o deseño e desenvolvemento de programas específicos de intervención dirixidos ao alumnado, profesorado, familias e a Comunidade Educativa no seu conxunto. Agrúpanse nas súas tres áreas de intervención, especificando tamén os Programas que se levarán a cabo en cada ámbito correspondente:

4.2.1. ÁMBITO APOIO AO PROCESO DE E-A E ATENCIÓN Á DIVERSIDADE:

Cuxo obxectivo é optimizar o proceso E-A do alumnado. Serán necesarias actuacións de prevención de DEA, consolidación das materias instrumentais básicas, así como sensibilización do profesorado en estilos de ensinanza inclusiva que atendan á diversidade. Por iso, haberá que potenciar aspectos esenciais como a motivación, a integración das TIC, especialmente a atención á diversidade de todo o alumnado, non só mirando ás barreiras ou déficits do alumnado NEAE.

Para desenvolver este ámbito dende o Departamento de Orientación, xestionarase un **Programa de Diversidade e Inclusión Educativa** dirixido a toda a comunidade educativa que se adxuntará como anexo a esta programación, así mesmo levarase a cabo a **concreción anual do Plan Xeral de Atención á Diversidade** dende un punto de partida inclusiva e traballando a prol dunha orientación inclusiva.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

4.2.2. ÁMBITO DE ACCIÓN TITORIAL:

Pretende contribuír ao desenvolvemento integral do alumnado, promovendo o máis alto nivel de adquisición das competencias clave. Faise fincapé na promoción da educación en valores e na convivencia escolar, baseada nos principios de equidade, inclusión, non discriminación e igualdade de oportunidades.

Cóntase co Plan de Acción Titorial (PAT) (véxase documento), presentado e aprobado no Consello Escolar con data do 18 de outubro de 2021. Nel trabállanse os seguintes aspectos:

- APOIO SOCIOEMOCIONAL
- TÉCNICAS DE ESTUDIO E TTI
- RESPETAMOLAS DIFERENZAS E CONVIVIMOS
- ORIENTACIÓN VOCACIONAL E TOMA DE DECISIÓNS
- AS NOVAS TECNOLOXÍAS-REDES SOCIAIS E OS SEUS PERIGOS
- IGUALDADE DE XÉNERO

4.2.3. ÁMBITO DA ORIENTACIÓN ACADÉMICO-VOCACIONAL:

A orientación académico-profesional é un proceso de asistencia técnica ao alumnado para que coñecéndose a si mesmo e ao sistema educativo, produtivo e laboral, prepare e acceda á profesión adecuada aos seus intereses, aptitudes e motivacións, tendo en conta as posibilidades académicas e as súas motivacións. inserción socioprofesional. Pretende promover a madurez vocacional, o proceso de toma de decisións de forma responsable e autónoma, a autoorientación; así como fomentar o espírito emprendedor. En concreto L.O.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

3/2020, LOMLOE, propón un enfoque transversal da igualdade de xénero a través da coeducación e fomenta en todas as etapas a aprendizaxe da igualdade efectiva de mulleres e homes, a prevención da violencia de xénero e o respecto á diversidade afectivo-sexual, introducindo no ensino secundario o marco educativo. e orientación profesional do alumnado cunha perspectiva inclusiva e non sexista. Destacar aquí o Plan de Igualdade (Instrucións do 6 de setembro de 2019). Dentro da súa estrutura o punto Xestión de espazos, recursos e oportunidades para o desenvolvemento vocacional de forma inclusiva.

As actuacións deste ámbito están recollidas no correspondente Plan de Orientación Académico Profesional (POAP) (véxase documento) para o curso 2021-2022 presentado e aprobado no Consello Escolar con data 18 de outubro de 2021.

4.3. RECURSOS:

PERSOAS:

Internos: Persoas membros do Departamento de Orientación, profesorado, órganos de coordinación docente e órganos didácticos. ANPAS, familias, alumnado e persoal de Administración e Servizos, sendo o profesorado un elemento fundamental.

Externos: con carácter educativo Equipo de Orientación Específico, inspección educativa, centros especializados en educación especial, Consellería, membros do Departamento de Orientación do centro adscrito.

Externos con carácter institucional servizos sociais de atención primaria, servizos de saúde, organizacións relacionadas con temas transversais

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

(asociacións medioambientais vinculadas a dificultades de aprendizaxe como AGADIX para a Dislexia, institucións relacionadas co mundo laboral, CIM, Técnico de Emprego...)

MATERIAIS: Para levar a cabo este plan contaremos con materiais bibliográficos especializados cos que conta o Departamento de Orientación, así como diferentes programas comercializados, probas psicométricas, programas elaborados polo propio Departamento de Orientación (PAT, POAP, Plan de Mellora, PAD). Todo isto seguindo as recomendacións da Consellería de Educación, de utilizar a Biblioteca como espazo centralizado no centro. Ademais, temos que ter páxinas web e calquera publicación (revistas, boletíns...). Por último, non esquecer o orzamento do Departamento de Orientación, ben do Fondo Social Europeo ou do centro ou de ambos.

ORGANIZATIVOS: teremos en conta unha serie de recursos organizativos como os seguintes: Sesión de titoría presencial; Actividades complementarias e extraescolares; Horario de atención directa do Departamento de Orientación a familias, alumnado e profesorado; Reunións de coordinación coa xefatura de estudos e principalmente titores; Sesións de avaliación e Reunións do Departamento de Orientación. De todos estes recursos organizativos, destacar a importancia das seguintes reunións: Reunión da DO, necesaria para coordinar e dinamizar as diferentes actuacións deseñadas e, a partir de aí: definir os programas; organizar material e actividades; seguimento do avance dos programas; aclarar os cambios que se están a producir co novo desenvolvemento legal; Reunión co equipo directivo: especialmente coa

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

Xefatura de Estudos, sempre que sexa necesario (se a autonomía organizativa do centro o permite na programación). É fundamental unha boa coordinación, da que deles depende a cuestión docente e, polo tanto, orientadora; As reunións cos titores, mensuais, son imprescindibles para poder facer unha valoración global da acción orientadora e do seu avance cos distintos colectivos; As reunións co CCP, con periodicidade mensual, son un punto de referencia para o desenvolvemento da actividade orientadora, xa que lle elevaremos as nosas propostas; Así mesmo, fixaranse por prioridades, directrices, propostas de mellora, etc; Outras reunións: coa EOE, as familias, especialmente as do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, e todas aquelas que posibiliten a mellora e posibilitan a actuación orientadora. Ademais destes encontros, tamén utilizaremos entrevistas a diferentes institucións e empresas do entorno.

5. ESTRATEXIAS DE INTERVENCIÓN:

As estratexias de intervención que apoian a implantación do Plan Anual DO correspóndense cunha serie de principios e técnicas que deberían utilizar o profesorado e/ou orientador/a encargado de poñer en práctica as medidas, accións e/ou programas de orientación.

5.1. PRINCIPIOS XERAIS:

- **Principios que guían o proceso orientador:** planificación, curricularidade, cooperación, prevención, sistematicidade, desenvolvemento global e interacción social.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

□ Principios específicos de situacións de ensinanza – aprendizaxe:

partir do nivel de desenvolvemento do alumnado, propiciar aprendizaxes significativas, favorecer a interactividade e o traballo en grupo, a interdisciplinabilidade, a motivación e a participación do alumnado como protagonista do seu propio proceso de aprendizaxe.

5.2. FASES:

As intervencións do Departamento de Orientación desenvolveranse dacordo ás seguintes fases (Vidal e Manjón):

1o. Recepción e devolución da demanda. As demandas de intervención da Consellería regularanse polas seguintes condicións:

1.1. A demanda concretarase por escrito segundo os protocolos de remisión existentes na Consellería, facilitando ao demandante a maior cantidade de información. (Art.33 Decreto 229/11)

1.2. A Consellería estudará a reclamación.

1.3. Devolución da resposta por parte da Consellería, a través dunha entrevista, onde se recollerán, entre outros aspectos: responsabilidade de cada axente educativo.

2o. Intervención psicopedagóxica ou de asesoramento. Que contemplará polo menos:

Avaliación das necesidades educativas; Deseño do programa de intervención;
Posta en marcha do programa de actividades; Avaliación do programa de actividades.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

3º. Avaliación da intervención: ao finalizar todo proceso de intervención se levará a cabo, por parte do Departamento de Orientación, co fin de retroalimentar intervencións posteriores do mesmo tipo, debéndose recoller estas valoracións por escrito, a fin de que quede constancia das mesmas.

5.3. METODOLOXÍA:

O Plan de Orientación do Centro realizarase desde un enfoque interdisciplinar e participativo, a través dunha implantación de tipo mixto, segundo explicou Rodríguez Moreno. A metodoloxía que empregamos é unha metodoloxía activa e participativa onde prima a cooperación e o traballo en equipo, partindo sempre dunha visión construtivista do proceso de ensino-aprendizaxe e desde unha perspectiva sistémica onde todos os membros da comunidade educativa teñen o seu papel e as súas responsabilidades. O seu desenvolvemento correrá a cargo de todo o profesorado (tal e como recolle o artigo 91 da LOE/LOMLOE), especialmente dos titores e á súa vez todos eles coordinados pola Xefatura de Estudos, coa colaboración e apoio do Departamento de Orientación. Neste sentido, e pola cantidade de profesionais sobre os que recae a implantación do plan, é de vital importancia establecer canles de comunicación adecuadas e fluídas que permitan unha coordinación eficaz. Todo isto a través de: Todas as materias (integración curricular). A hora de titoría (na ESO). Actividades complementarias e extraescolares.

A) Como xefe do departamento de orientación, as principais estratexias pasan por:

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

Representar o departamento na Comisión de Coordinación Pedagóxica (C.C.P.);
Dirixir e coordinar as actividades e actuacións do departamento e facilitar a colaboración entre os seus membros; así como a redacción da memoria final do curso; Garantir a confidencialidade dos documentos, tendo en conta o "Protocolo de Protección de Datos"; Realizar as avaliacións psicopedagóxicas do seu centro, así como asesorar no deseño, desenvolvemento e avaliación de medidas de atención á diversidade; Coordinar as actuacións do profesorado de apoio na atención do Alumnado NEAE, elevando á Xefatura de Estudos, se é o caso, a proposta de organización docente deste alumnado; Participar en sesións de avaliación para o deseño, desenvolvemento e avaliación de accións conxuntas que permitan a coherencia das respostas educativas.

B) A nivel de centro coordinaremos: DO reunións mensuais e trimestrais; Reunións, con periodicidade semanal, con titores (dos distintos niveis da ESO e Equipo Directivo: reunións semanais; Comisión de Coordinación Pedagóxica (C.C.P.): reunión mensual.

C) Procesos de Coordinación Externa: Outros centros da zona: mediante actividades conxuntas como visitas ou actividades complementarias e extraescolares; Servizos Sociais: ao comezo do curso e sempre que se considere necesario; Servizos Sanitarios: sempre que sexa necesario; CIUG (Comisión Interuniversitaria Galega): sempre que sexa necesario para organizar visitas, fálase de EBAU, títulos universitarios,... E.O.E .: a través do correspondente formulario de solicitude, ao que achegaremos informe psicopedagóxico.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

D) Outros Servizos e Institucións: Concello: representante do concello no Consello Escolar, Orientador Laboral, Educador Social, Organización de actividades: exposicións, colaboración en actos culturais: Casa da Cultura, Xuventude, Biblioteca Municipal, Asociación de Empresarios, Cruz vermella, ...

E) Centro adscrito: a estratexia fundamental serán as reunións de coordinación trimestrais.

F) Co alumnado e familias: desde un modelo facilitador, asesoramento xeneralizado, pasando pola Escola de Pais e Nais e o tempo de atención aos pais contemplado no meu horario, recreos, e asesoramento individualizado, nos casos de maior incerteza.

6. AVALIACIÓN E SEGUIMIENTO:

A avaliación do Plan Anual DO será un feito transcendente e diario, xa que nos permite modificar aspectos que consideramos oportunos e realizar un feedback do noso labor orientador. Implica unha responsabilidade compartida de toda a comunidade educativa.

A avaliación do plan realizarase en tres momentos:

- **Avaliación Inicial:** constitúe o punto de partida e permite coñecer a realidade ou o estado da Comunidade Educativa antes de aplicar un plan ou programa e realizar así a intervención máis adecuada.
- **Avaliación Continua:** proporciona información durante o desenvolvemento do proceso e, polo tanto, permite regular, orientar e corrixir tanto o proceso como os resultados da intervención no asesoramento.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

- **Avaliación Final:** permite comprobar a consecución dos obxectivos ao final do proceso e recoller **EVIDENCIAS** da acción orientadora.

Os criterios de avaliación do plan serán os seguintes:

- **Eficacia:** relación entre o previsto e o conseguido.
- **Grao de satisfacción** dos usuarios implicados.
- **Autoavaliación** do traballo realizado.
- **Satisfacción** entre os obxectivos marcados e os acadados.
- **Adaptación** ás necesidades e situacións reais.
- **Coherencia**, grao de coherencia coas propostas propostas.

As técnicas, procedementos e instrumentos empregados para a avaliación serán os seguintes:

- As observacións realizadas dende o propio departamento por todos e cada un dos seus membros.
- Suxestións e información de profesores, alumnos e pais destes últimos.
- As avaliacións de organismos externos ao centro como o Servizo de Inspección Educativa ou o Equipo de Orientación Específico.
- A análise da información obtida mediante técnicas de recollida de información: observacións, entrevistas individuais e grupais, cuestionarios, escalas, etc.
- Análise e valoración das actuacións realizadas nas reunións periódicas de coordinación de titorías.
- Análise e avaliación dos departamentos didácticos nas reunións do CCP.
- Valoración dos apoios recibidos e das relacións da DO e dos titores.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

- Cuestionarios dirixidos aos destinatarios das intervencións (alumnos, titores e profesores, mostra aleatoria da familia)
- Cuestionario de autoavaliación, tanto para o DO como para os titores.
- Fichas de observación.
- Intercambios orais.
- Análise da participación (das familias en reunións e entrevistas, do alumnado nas actividades propostas, número de solicitudes e consultas realizadas á DO, utilización de materiais e recursos bibliográficos DO...)
- Contrastes de experiencias entre titores.
- Sesións de avaliación.

Teremos en conta os indicadores de logro para avaliar a nosa práctica orientadora:

- Parte dunha adecuada e realista detección de necesidades.
 - Hai coherencia cos principios e valores do PE.
 - Ten en conta as propostas do CCP, dos titores/as do Equipo Docente en xeral.
 - Cumpre coa normativa vixente en materia de estrutura, contidos e novidades.
- Inclúe a sensibilización da Comunidade Educativa en aspectos fundamentais como a atención á diversidade, a inclusión e a convivencia.
- Fomenta o traballo en equipo e a implicación do profesorado e da familia.
 - Pon en marcha vías de coordinación e colaboración entre os distintos membros da Comunidade Educativa.
 - O traballo da orientadora estaba incrustado nun contexto real e tratou de dar resposta aos problemas desa realidade.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

- Se se facilitou a participación dos axentes de intervención orientadores na súa totalidade, tanto no seu deseño como no seu desenvolvemento.
- Se as intervencións orientadoras foron eficaces e eficientes.
- Se os datos obtidos pola avaliación indican mellorar futuras intervencións.
- Aplicabilidade do plan (dificultades de aplicación, discrepancias entre actuacións previstas e realizadas, imprevistos, obstáculos, áreas de mellora...)
- Valoración da suficiencia de tempo para o desenvolvemento do plan e programas.
- Nivel de consecución dos obxectivos.
- Grao de coherencia coa documentación do centro.
- Nivel de participación do profesorado, alumnado e familias.
- Grao de satisfacción de dous grupos de interese diferentes.
- Nivel de participación e implicación dos axentes externos.
- Recursos dispoñibles.
- Dificultades atopadas e formas de solucionarlas.
- Conflitos.

Isto permítenos elaborar unha MEMORIA FINAL como produto da autorreflexión para definir as dificultades atopadas. Todos os membros da DO participan na elaboración da memoria coas súas achegas e propostas, así como coa participación doutros axentes implicados. A estrutura da memoria axustarase ao establecido na Orde do 24 de xullo de 1998. Comprende os seguintes apartados: Modificacións introducidas. Dificultades atopadas.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

7. PROPOSTAS CONTINUAS DE MELLORA:

Con isto búscase detectar os distintos elementos do plan de orientación que non se adaptaron moi ben á finalidade e aos obxectivos para os que foi deseñado, evitando así o seu éxito efectivo. Para iso poderíamos ter en conta os distintos momentos da mesma, como son:

- Elaboración do plan de orientación, onde podemos recoller as propostas dos distintos axentes implicados na comunidade educativa, planificando o proceso de seguimento do plan;...
- Posta en marcha do plan de orientación, onde poderíamos contemplar a consecución de obxectivos, o compromiso do profesorado, a utilidade das actividades propostas, os contactos escola-entorno,...
- Avaliación do plan de orientación, tratando de garantir que os obxectivos establecidos respondan ás necesidades detectadas, garantindo o desenvolvemento formal da memoria anual do departamento de orientación,...

8. FONTES DE INFORMACIÓN: BIBLIOGRAFÍA, WEBGRAFÍA E

RECURSOS:

- MEFP. (2012). *Orientación educativa: fundamentos teóricos, modelos institucionales y nuevas perspectivas.*
- ÁLVAREZ Y BISQUERRA. (2012). *Orientación educativa: modelos, áreas, estrategias y recursos.* Madrid: Wolters Kluwer
- RODRÍGUEZ MORENO (2002). *La orientación escolar y profesional en el sistema educativo español. En Manual de Orientación y Tutoría.* Madrid: Pirámide.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

- BISQUERRA, R. (2006). Modelos de Orientación e Intervención Psicopedagógica. Madrid: Wolters Kluwer
- BISQUERRA, R. (2008). Educación para la ciudadanía y convivencia: el enfoque de la educación emocional. Madrid: Wolters Kluwer
- BOLIVAR, A. (2010). Competencias básicas y currículo. Madrid: Síntesis.
- CARRERA, C.; LÓPEZ, T.; MATÍAS, P. & SANTAMARÍA, C. (2016). Agenda de trabajo del orientador. Madrid: Narcea.
- HUDSON, D. (2008). Dificultades específicas de aprendizaje y otros trastornos. Guía básica para docentes. Madrid: Narcea.
- CORAL ELIZONDO Y MARÍA DAUDER (2019) La inclusión en Secundaria: Propuestas educativas innovadoras para el aula. Madrid: Horsori.
- CARMEN ALBA PASTOR. (2017). *DUA. Educación para todos y prácticas de enseñanza inclusivas*. Madrid: Morata.
- Mª EUGENIA PÉREZ Y SONIA VIVES. (2017). *Aulas inclusivas: experiencias prácticas*. Madrid: Itaria.
- JESÚS PALACIOS, CÉSAR COLL Y ÁLVARO MARCHESI. (2017). *Desarrollo Psicológico y Educación. Respuestas a las dificultades de aprendizaje y del desarrollo*. Madrid: Alianza.
- COROMINAS ROVIRA, E. (2001): La orientación y la tutoría en la Educación Secundaria en Manual de orientación y Tutoría.
- FERNÁNDEZ SIERRA, J. (Coord.) (1999): *Acción psicopedagógica en educación secundaria: Reorientando la orientación*. Ed. Aljibe. Málaga.

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

- GARCIA, J. L.; e VAZQUEZ, M.A. (2000): *A orientación educativa en Galicia*. Publicidade e edicións. Milladoiro.
- MARTIN, E. y TIRADO V. (1997): *La orientación educativa y profesional en la educación secundaria*. Horsori Editorial. Barcelona.
- PARRAS LAGUNA, A. MADRIGAL MARTÍNEZ, A. M., REDONDO DUARTE, S., VALE VASCONCELOS, P. Y NAVARRO ASECIO, E. (2012). *Orientación educativa: fundamentos teóricos, modelos institucionales y nuevas perspectivas*. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte.
- SEBASTIÁN, A., RODRIGUEZ, M.L., y SÁNCHEZ, M.F. (2003): *Orientación Profesional. Un proceso a lo largo de la vida*. Madrid: Dykinson.
- VÉLAZ DE MEDRANO, C. (1998): *Orientación e intervención psicopedagógica. Concepto, modelos, programas y evaluación*. Málaga, Aljibe.

WEBGRAFÍA

- <http://www.edu.xunta.gal/portal/>
- <https://monicadizorienta.blogspot.com>
- <https://orientagalicia.blogspot.com.es>
- <http://www.mecd.gob.es/portada-mecd/>
- <http://educalab.es/intef>
- <http://www.apoegal.com>
- <http://www.copoe.org>

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

- ❑ https://www.educadua.es/html/dua/pautasDUA/dua_principios.html
- ❑ www.educaciontrespuntocero.com
- ❑ www.coralelizondo.wordpress.com
- ❑ www.plenainclusion.org
- ❑ <https://www.orientaweb.info/orientaweb/orientacionvocacional.htm>
- ❑ <https://contenidos.educarex.es/mci/2006/09/>
- ❑ <https://www.orientared.com/tutoria/actut.php>
- ❑ <https://orientatierra.blogia.com/temas/materiales-para-las-tutorias.php>
- ❑ <https://mavensol.blogspot.com>
- ❑ <https://antoniomarquez.com>
- ❑ <https://www.teachingdesigners.org>
- ❑ <https://aprendemosjuntos.elpais.com>
- ❑ <https://www.educacioninclusiva.org>
- ❑ <https://educoco.org>

RECURSOS

- ❑ Red Europea de Educación inclusiva y discapacidad
- ❑ Proyecto Atlántida: Red por el diálogo educativo.
- ❑ Cursos de especialización en educación emocional, formación en neurociencias y neuroeducación.
- ❑ Premios Innovagal y Buenas Prácticas.
- ❑ Colección Aula Abierta de Mª Antonia Casanova: Educación inclusiva en las aulas, educación de futuro
- ❑ Tea Ediciones

PLAN ANUAL DO DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

- Asociación de Pedagogos de Galicia-APEGA
- Integratek
- Servicios socioculturales y sociosanitarios de la zona.
- Observatorio de innovación educativa
- CAST
- Fundación Maecenas
- Proyecto Atlántida